

Henrik Ibsen: Strahovi

1828-1906; rojen v Skienu, podeželsko mestece; starši obubožajo, se preselijo, govornice, da je sin nekoga drugega; postane lekarnar, riše karikature in piše pesmi; prijatelj ustanovi v Bergenu gledališče in ga povabi za umetniškega vodjo; deklica za vse, ljudje se niso kaj pretirano zanimali za gledališče; povabijo ga v Oslo (Kristijanija), kjer uspešno vodi Norveško gledališče, nato kriza; gre v tujino in uspe z Noro

Strahovi

Helene zaljubljena v pastorja Mandersa, vendar se iz preračunljivosti poroči s stotnikom Alvingom; pred ljudmi je dajal videz zglednega Čl, v resnici pa je popival, se zapletal v spolna razmerja, tudi z domačo služkinjo; Alvingova ušla, se zatekla k pastorju, vendar se čez nekaj časa vrne, zanosi, rodi sina Osvalda; služkinja Johanne rodi Alvingovo hčer Regino, Alving pa prepriča mizarja, da prevzame očetovstvo in vse tri pošlje v stran; ko Alving umre, vzame vdova Regino k sebi, med otrokoma (Osvaldom in Regino) se prebudi simpatija, zato mati pošlje Osvalda v Pariz; da bi polepšala spomin na moža v očeh drugih ljudi, postavi zavetišče za reveže in otroke, blagoslovil pa naj bi ga pastor, nekatera mizarska dela postori mizar, Reginin oče; vrne se tudi Osvald, bolan; v Parizu mu zdravnik namigne, da je njegova bolezen posledica očetovega razvrata; Osvald je užaljen (v bistvu gre za sifilis, ki se lahko prenese na plod, bolezen pa razkraja živčevje); tako sin trpi za grehe staršev; zavetišče večer pred slavnostnim odprtjem do tal pogori (možno, da je pastor zanetil požar), Osvald pa prosi mater, da mu vbrižga smrtonosno količino morfija;

igra naleti na odpor: ogorčenje zaradi spolnih bolezni in incesta